

følge Mindretallet, men derimod at see, hvad Virkning det vil have, naar man træffer de Foranstaltninger, som Udvalget i sin Betænkning har foreslaaet, saaledes at det derefter kommer til at ligge klart for, til hvilken Priis man har det Klæde, som fabrikeres paa Udsærv. Den samme Betragtning kan gjælde med Hensyn til Krudtet paa Frederiksværk, der omtales i Forslaget under Nr. 7. Derfor en saadan Foranstaltning blev truffen med Hensyn til det, saa at de to Fabriker, som man vel kan kalde dem, tydeligt kunde see, til hvilken Priis Klæde og Krudt tilveiebringes, troer jeg ikke, det vilde være forbundet med nogen Ulempe for de private Fabrikanter, at Regjeringen havde Tilladelse til at sælge fra disse Fabriker til Private, idet man ved en nærmere Betragtning af Fabrikaterne vilde see, at de vare kostbarere end de privat tilvirkede, og at vi saaledes ikke lettelig vilde kunne affætte dem ved Siden af de Privates Fabriker, naar den virkelige Fabrikpriis skulde holdes. Nu har man almindelig sat Fabrikprisen, jeg troer til 2 Rd. pr. Alen Klæde, men man har ikke taget i Betragtning, hvilken uhyre Anlægs-capital man har anvendt f. Ex. til Bygninger paa Udsærv o. s. v., og det er dog en Selvfølge, at ogsaa dette maa komme i Betragtning, inden vi bestemme Prisen paa Klæde. Det kan være, at det var at tage fra den ene Haand og lægge i den anden, om man opførte under § 3 en saa stor Indtægt af disse Fabriker, som der svarede til den Anlægs-capital, som man har anvendt paa den, og derefter bestemte Fabrikprisen og lod Krigsministeriet betale sit Klæde derefter; men der er en langt større Sandhed deri end at sætte Fabrikprisen til en vis bestemt Sum uafhængig af, hvad Værdierne virkelig koste. Gaaer man den anden Vej, troer jeg som sagt, at det vil vise sig, at de private Fabrikanter slet ikke behøve at frygte den Concurrence, som Staten udøver ligeoverfor dem, men efter de nuværende Forhold skal jeg indrømme, at den kan være betænkelig, og at det i alt Fald er upassende for Lovgivningsmagten at tillade den. Jeg vil derfor tilraade at forkaste baade Forslaget Nr. 6 og Forslaget Nr. 7, idet vi betone Nødvendigheden af de Foranstaltninger, som navnlig med Hen-

syn til Forslaget Nr. 6 ere udtalte i Betænkningen. Der er et Forslag under Nr. 10, som jeg havde ventet, at det ærede Medlem, der sibt talte, havde taget i Betragtning. Saavidt jeg veed, hører han ogsaa til dette Mindretal, som ikke kan gaae med til Finantsministerens Forslag om at tilstaae visse kirkelige Myndigheder i Kjøbenhavn 6000 □Al. til Byggeplads for en Kirke. Man gaaer ud fra, at der er omtrent for 20,000 Mennesker i Kjøbenhavn Trang til en ny Kirke; men er det saa, kunde man visseelig finde det besynderligt, at de 20,000 Mennesker behøve Statens Bistand til Opsførelsen af en Kirke, et Bidrag, der kan ansættes til 6 Rd. pr. □Al., altsaa til 36,000 Rd., til samme Tid som Regjeringen og disse kirkelige Myndigheder, som ere interesserede i at faae dette bevilget, sige, at 10 Familiefædre af deres egne Kommer kunne opføre en Kirke, naar de under visse Forhold trænge til en saadan paa Grund af deres religiøse Trang. Der er dog virkelig en strigende Inconsequens i saadanne Forhold, men jeg skal ikke videre inblade mig derpaa, skjøndt det vel kunde være et Motiv for mangen En til aldrig at gaae ind paa et lignende Forlangende som det, her er stillet. Men der er andre Betragtninger, som føre mig til at fravaabe det ærede Thing at følge den ærede Finantsministers Forslag, i alt Fald ikke iaar. Vi vedtoges ifjor et Forslag om at afhænde Fæstningsterrainet og mulig under Gæt at sælge det til Kjøbenhavns Commune. Hvis det gaaer i Opsyndelse, vil Communen netop i den Omegn, hvor man puffer Kirken anbragt, selv eie en betydelig Strækning, og man kan vel begribe, at Communen ikke vil komme til at betale noget særdeles betydeligt Beløb pr. □Al. Alen for det hele Terrain, hvis den kjøber det under Gæt, saa at den derigennem meget let vil kunne tilstaae en saadan Kirkecommission en passende Byggeplads til en Kirke, uden at denne behøver at gaae til Staten. Men selv om en saadan Handel ikke sluttet, men Staten selv skal lægge sin Plan til Afhændelsen af et saadant Terrain stykkevis, siger jeg, at vi maatte dog see, hvoreledes en saadan Plan kommer til at see ud, forinden vi ville bevilge en saadan Afstaaelse. Naar Optagelsen af en saadan Plan er færdig, og Staten